

Sameksistens mellom etablerte og nye næringer i havrommet – behov for arealplan?

Vedtatt på årsmøtet til Fiskebåt 11. februar 2020

"Fiskebåt tar innledningen til statssekretær Odd Emil Ingebrigtsen til orientering.

Fiske- og fangstflåten har vært den viktigste næringsaktøren for å sikre Norge suverenitet over store havområder. Denne råderetten har gitt Norge et unikt utgangspunkt for å utnytte rike fiske- og petroleumssressurser. Våre havområder er blant de mest produktive og best forvaltede fiskeriområder i verden, og er helt avgjørende for at Norge i dag har posisjonen som en av verdens ledende sjømatnasjoner. Kompetansen i den havgående fiskeflåten var også en sentral byggekloss i utviklingen av øvrige maritime næringer til havs.

Fiskerinæringen har levd med petroleumsnæringen i over 50 år, og det har vært utfordringer med å få til en akseptabel sameksistens mellom næringene. De største utfordringene har vært knyttet til båndlagt areal og seismikk, og ved interesseavveininger har fiskerinæringen vært den tapende part. Fiskebåt mener at mange av konfliktene kunne vært unngått hvis berørte næringer og myndighetene hadde planlagt og samordnet seg bedre. Mangelen på samordning har ført til at viktige fiskefelt i unødvendig grad har blitt båndlagt av andre næringer. Fiskerinæringen har i lengre tid bedt om at Olje- og energidepartementet tar ansvar og koordinerer seismikkundersøkelsene på norsk sokkel, slik at ulempene med denne aktiviteten reduseres.

Havet gir mulighet til å utvikle nye næringer. Myndighetene har de siste årene tilrettelagt for offshore oppdrett, marin gruvedrift, og storstilt utbygging av vindkraftverk til havs. Konkurransen om arealet vil derfor tilspisse seg ytterligere i tiden fremover. Fiskebåt er positiv til utvikling av ny næringsvirksomhet til havs, men forutsetter at aktiviteten ikke beslaglegger areal i viktige gyte-, oppvekst- og fiskeriområder, og at føre-var prinsippene som gjelder for fiskerinæringen også blir lagt til grunn for nye havnæringer. Treffsikre tiltak for å sikre en god sameksistens mellom ulike næringer vil få økt betydning etterhvert som aktiviteten i norske havområder øker. Fiskebåt mener det er nødvendig å utarbeide en samlet arealplan for våre havområder.

Fiskebåt er enig i at dersom Norge skal nå sine klimamål, må norsk energiproduksjon framover i enda større grad basere seg på fornybare løsninger. Havbasert vindkraftproduksjon kan være med på å redusere klimagassutslipp, og bidra til at norsk offshore leverandørindustri utvikler teknologi som kan eksporteres til andre land, og med dette bidra med viktige arbeidsplasser og verdiskaping. En satsing på havbasert vindkraftverk vil beslaglegge store områder til havs, og det er viktig at ulike næringsinteresser ivaretas. Fiskebåt konstaterer med uro at erfaringene med sameksistens mellom fiskerinæringen og havvindinteressene så langt ikke har vært tilfredsstillende. Fiskebåt beklager spesielt at Equinor ikke har tatt tilstrekkelig hensyn til fiskerinæringens innvendinger mot plasseringen av det planlagte vindkraftanlegget ved Hywind Tampen. Ved å legge vindkraftanlegget langs dybdekontene, ville en unngått å beslaglegge og ødelegge viktige fiskefelt i området.

I tillegg til Hywind Tampen prosjektet har regjeringen før nyttår bedt om innspill til forslag om å åpne opp for vindkraftverk ved Sandskallen-Sørøya Nord, Utsira Nord og Sørlig Nordsjø II. Å legge vindkraftanlegg i foreslåtte områder er problematisk sett i forhold til fiskeriinteressene. Fiskebåt forventer at fiskerinæringens innspill i denne høringsrunden tas til følge. Både i lovforarbeidene til havenergilooven og ved Stortingets behandling av lovforslaget er det understreket at fiskeriinteressene skal ivaretas ved planlegging og bygging av kraftanlegg til havs.

Fiskebåt mener at etablering av vindkraftverk til havs fører til miljømessige utfordringer. De biologiske konsekvensene av slike utbygginger er ikke kartlagt. Det er derfor viktig å få en helhetlig forståelse av konsekvensene for økosystemet før en starter omfattende utbygginger av vindkraftverk.

Fisk er den mest miljøvennlige kilden til animalsk protein. Verdens befolkning er økende, noe som innebærer at behovet for mat vil øke. Fortrennes fiskeflåten fra viktige fiskefelt for å gi plass til nye havbaserte næringer, vil det kunne redusere tilførselen av klimavennlig protein. Samtidig vil det kunne føre til økte utslipp av skadelige miljøgasser fra fiskeflåten som følge av at fiskeflåten må fiske på fiskefelt med dårligere tilgjengelighet.

Fiskebåt viser til at definisjonen av iskanten i Barentshavet, og dermed grensene for oljevirkosomheten, blir en viktig politisk sak i 2020. Fiskebåt mener at det må legges avgjørende vekt på faglige råd fra Havforskningsinstituttet når iskanten skal defineres.»